

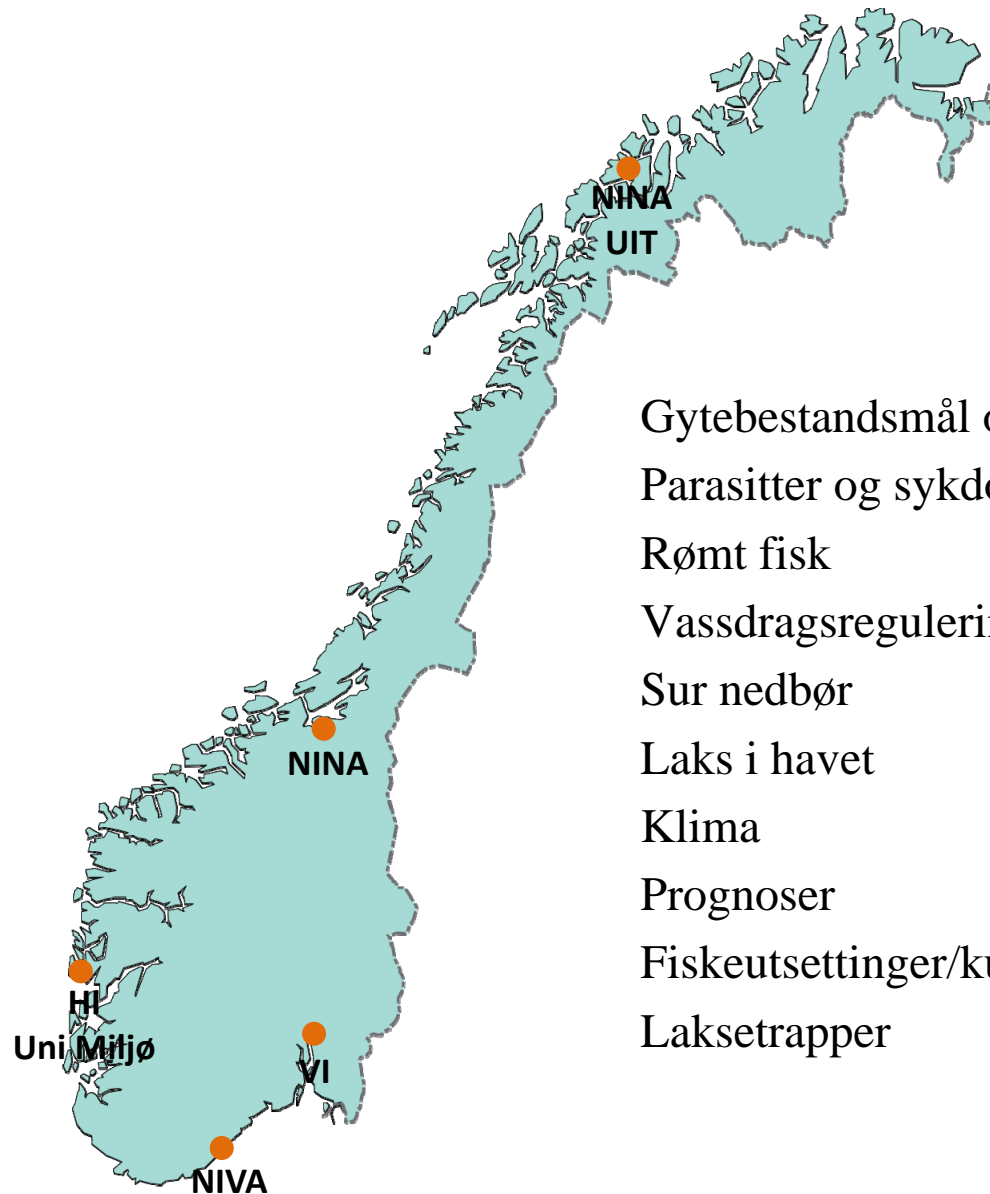
VITENSKAPELIG RÅD FOR LAKSEFORVALTNING

MENY

- Vitenskapelig råd for lakseforvaltning
- Status villaks pr 2009
- De viktigste truslene
- Kunnskapsgrunnlaget

Peder Fiske
Bjørn Barlaup
Kjetil Hindar
Frode Kroglund
Bengt Finstad
Vidar Wennevik
Morten Johansen
Audun Rikardsen
Eva Thorstad
Tor Atle Mo
Torbjørn Forseth

Gytebestandsmål og beskatning
Parasitter og sykdommer
Rømt fisk
Vassdragsreguleringer
Sur nedbør
Laks i havet
Klima
Prognoser
Fiskeutsettinger/kultivering
Laksetrapper

449 Internasjonale publikasjoner, > 700 tekniske rapport

VITENSKAPELIG RÅD FOR LAKSEFORVALTNING

- Oppnevnt av og mandat fra Direktoratet for naturforvaltning
- Medlemmene deltar i kraft av egen kompetanse, ikke som representanter for den institusjon de arbeider ved
- Kan ikke instrueres av noe forvaltningsorgan
- Rådet kan på eget initiativ ta opp saker
- Årlig statusrapport for laks på oppdrag fra DN

PREMISSER FOR ARBEIDET

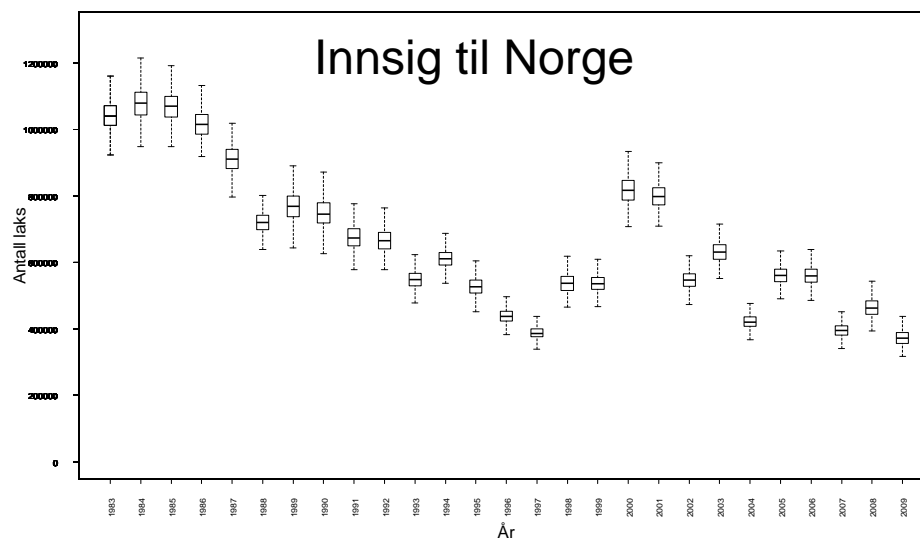
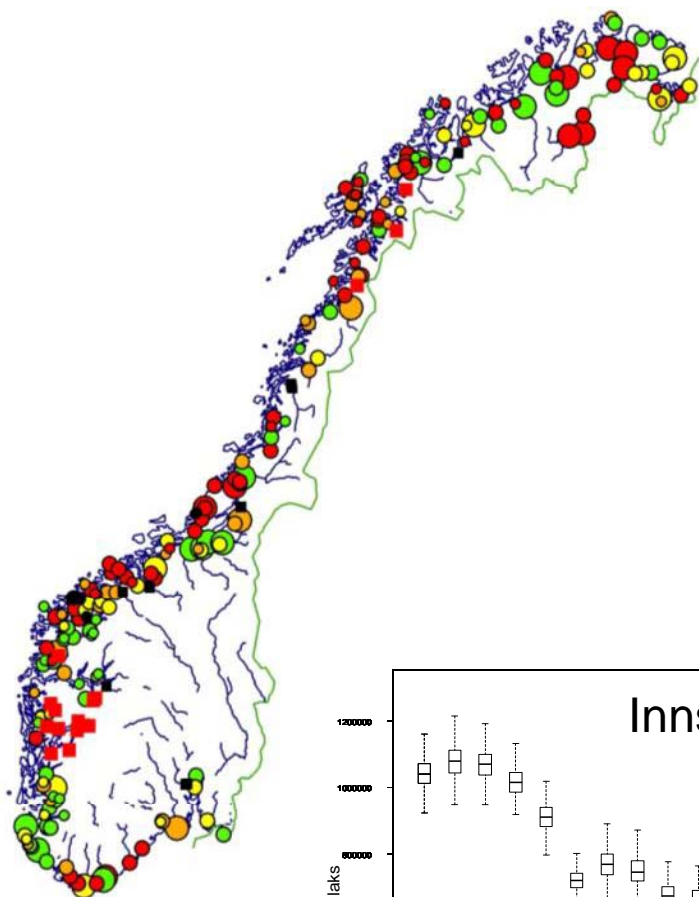
- Stortingens vedtatte mål for lakseforvaltning - St.prp. nr. 32 Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder :
  - ”Regjeringen har som mål å bevare og gjenoppbygge laksebestander av en størrelse og sammensetning som sikrer mangfold innen arten...”
  - ”Innenfor disse rammene skal lakseressursene forvaltes til størst mulig nytte for samfunnet, rettighetshavere og fritidsfiskere”
- ICES (Internasjonale havforskningsrådet) sine tilrådninger
- NASCO (Nordatlantiske laksevernorganisasjonen) sine retningslinjer for føre-var tilnærmingen

MENY

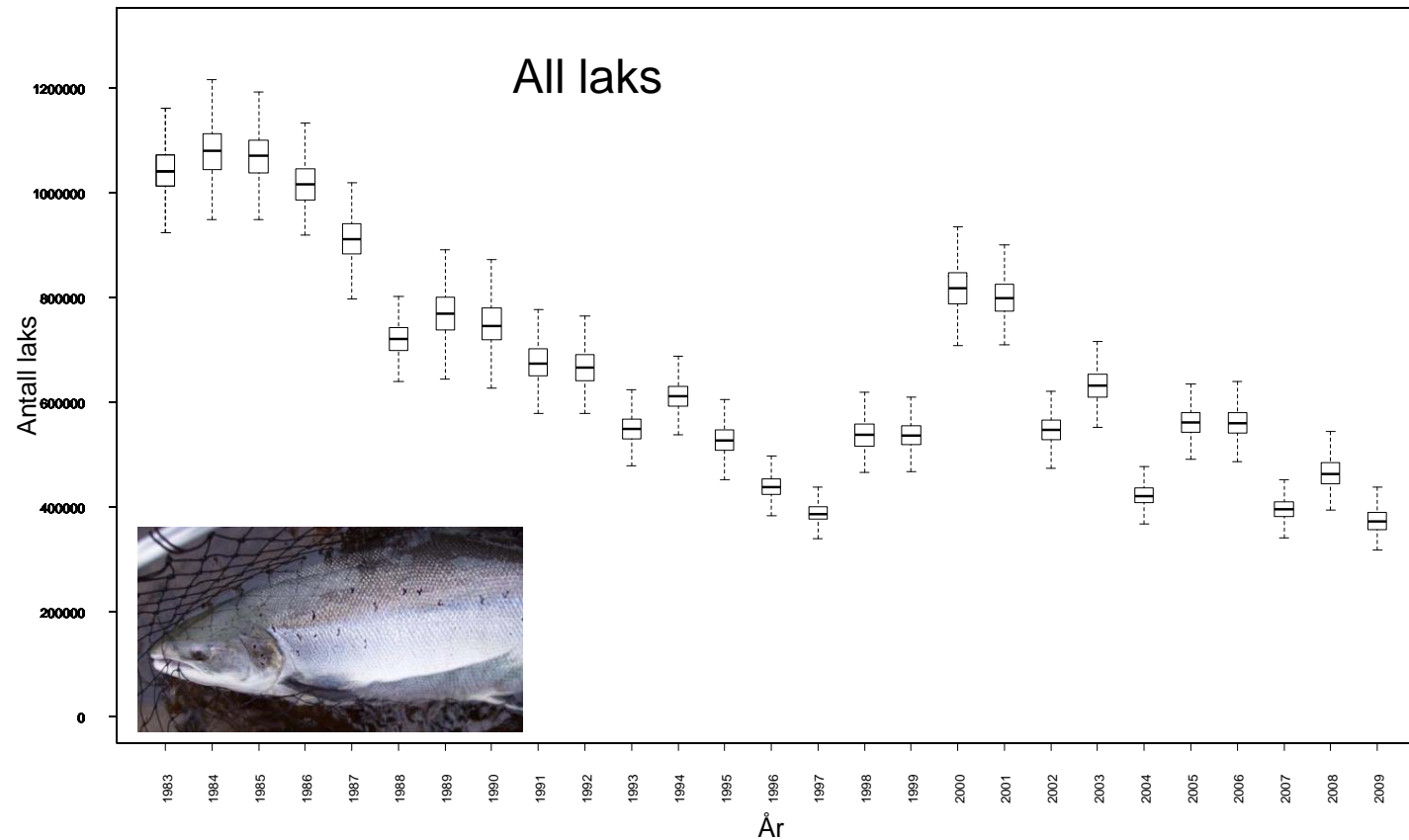
- Vitenskapelig råd for lakseforvaltning
- Status villaks pr 2009
- De viktigste truslene
- Kunnskapsgrunnlaget

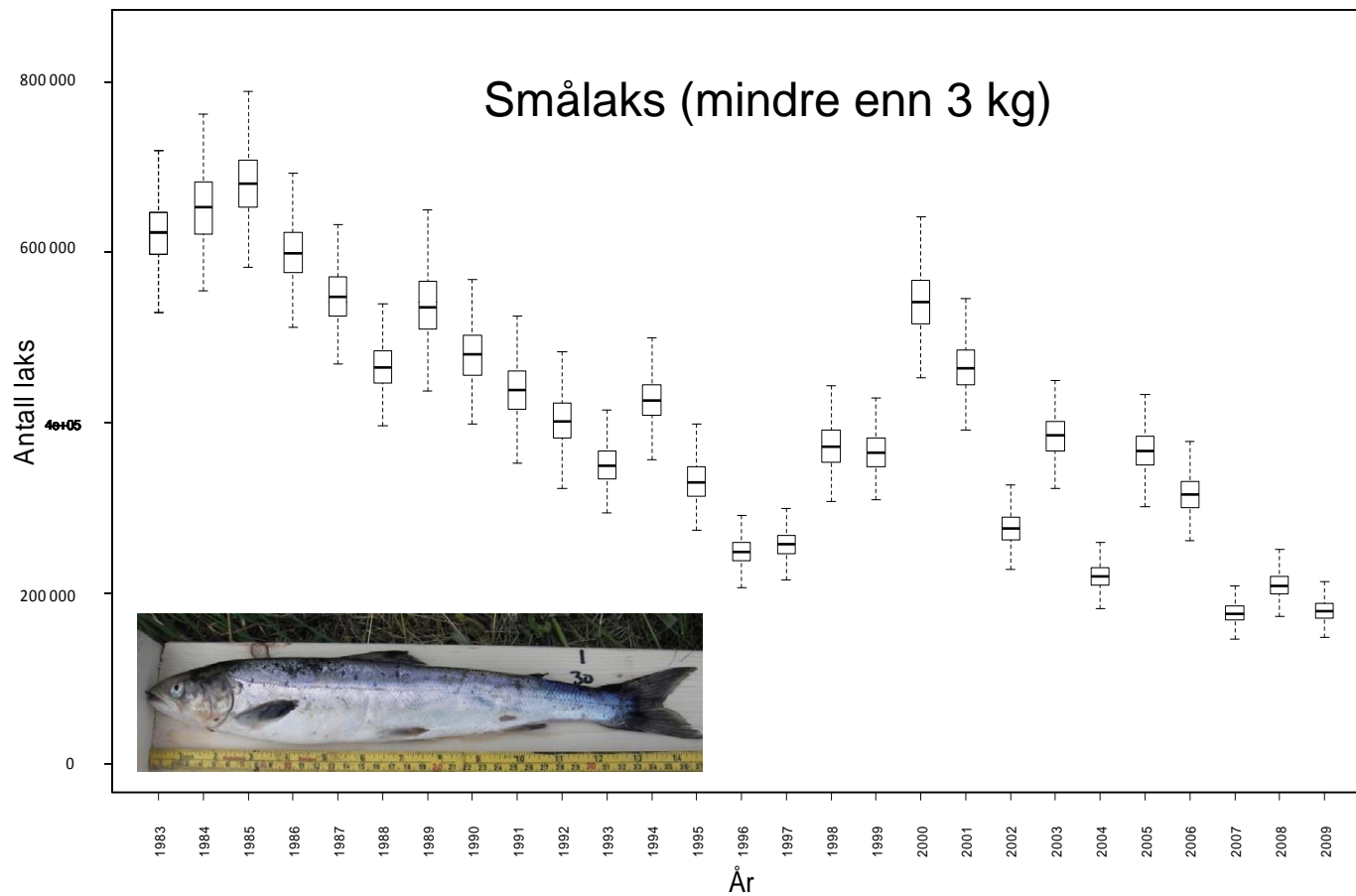
LAKSENORGE SETT FRA BESTANDENE, I REGIONER OG FOR LANDET SAMLET

INNSIG – TOTALANTALL LAKS PÅ VEI FRA HAVET TIL NORSKE VASSDRAG

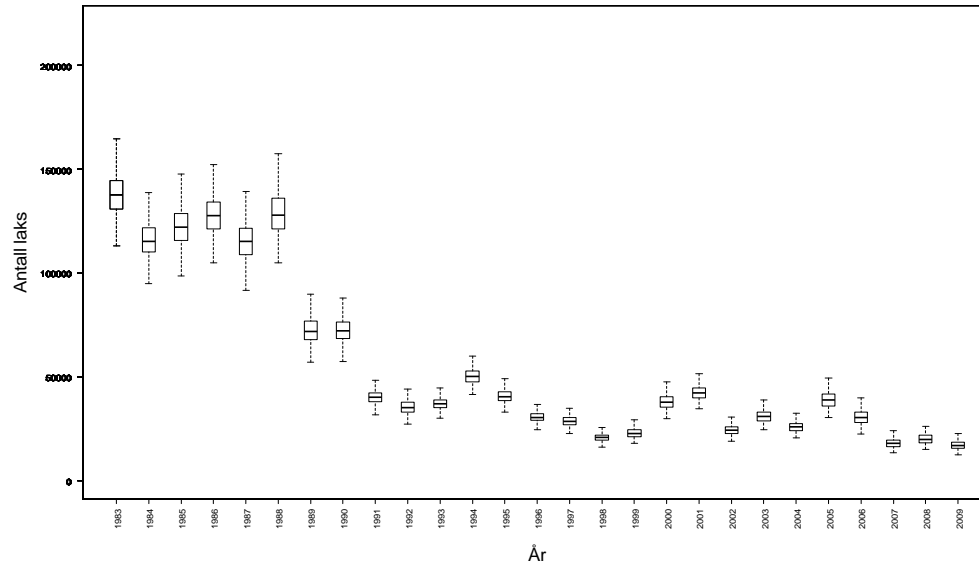
2009 – det laveste i beregningsperioden

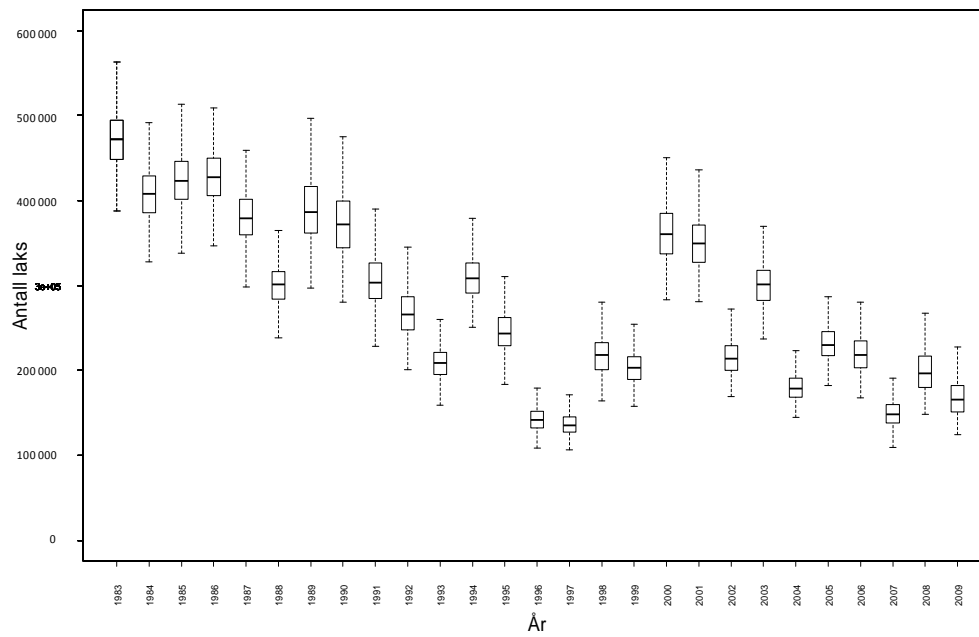
2007-2009 – de tre laveste siden 1983

HVORFOR SÅ LITE LAKS?

- Storskala endringer i forhold i hav
- I hele Europa med unntak av Island
- Klima?
- Mattilgang?

- Utelukker ikke regionale og lokale forklaringer!

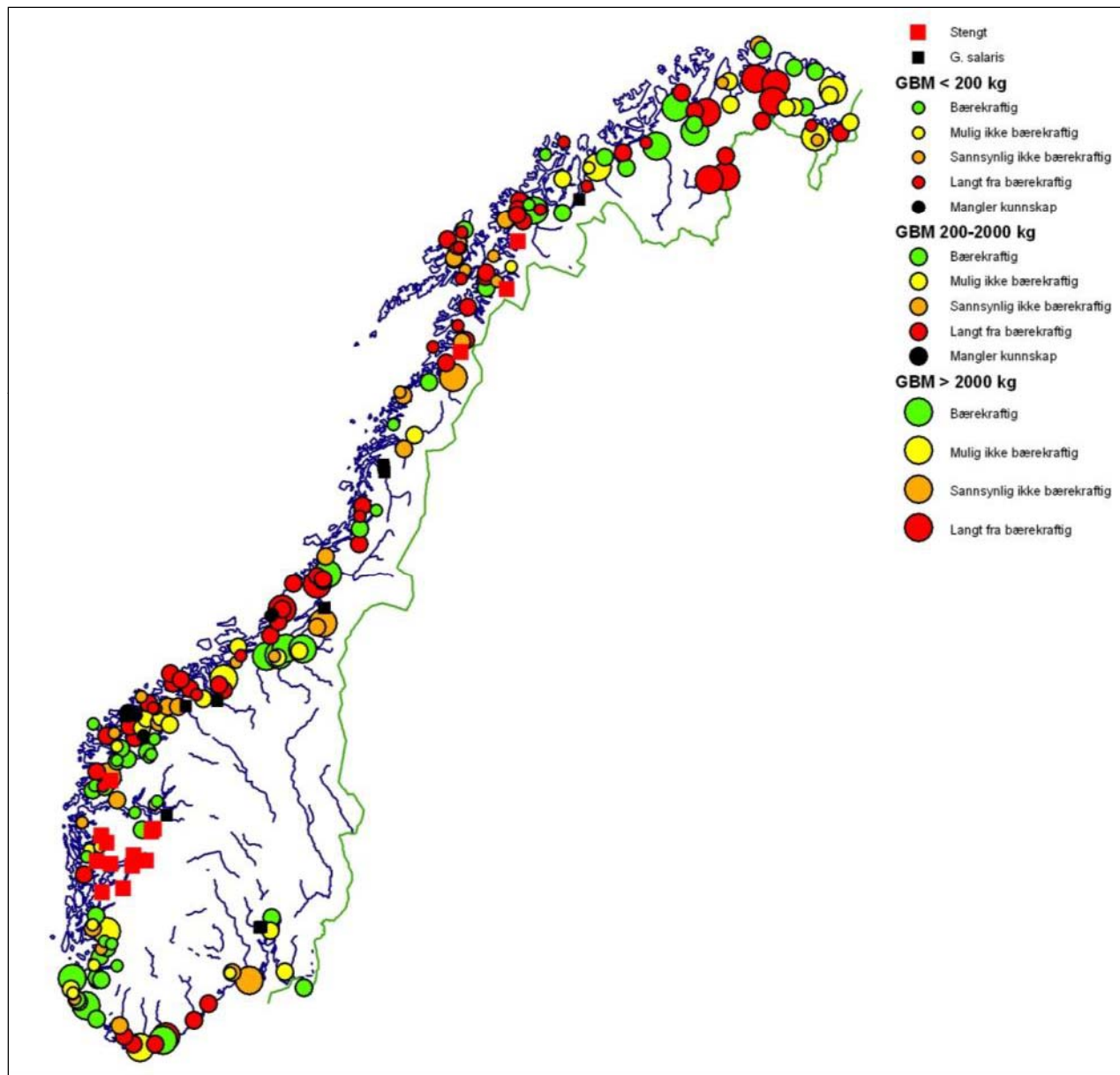

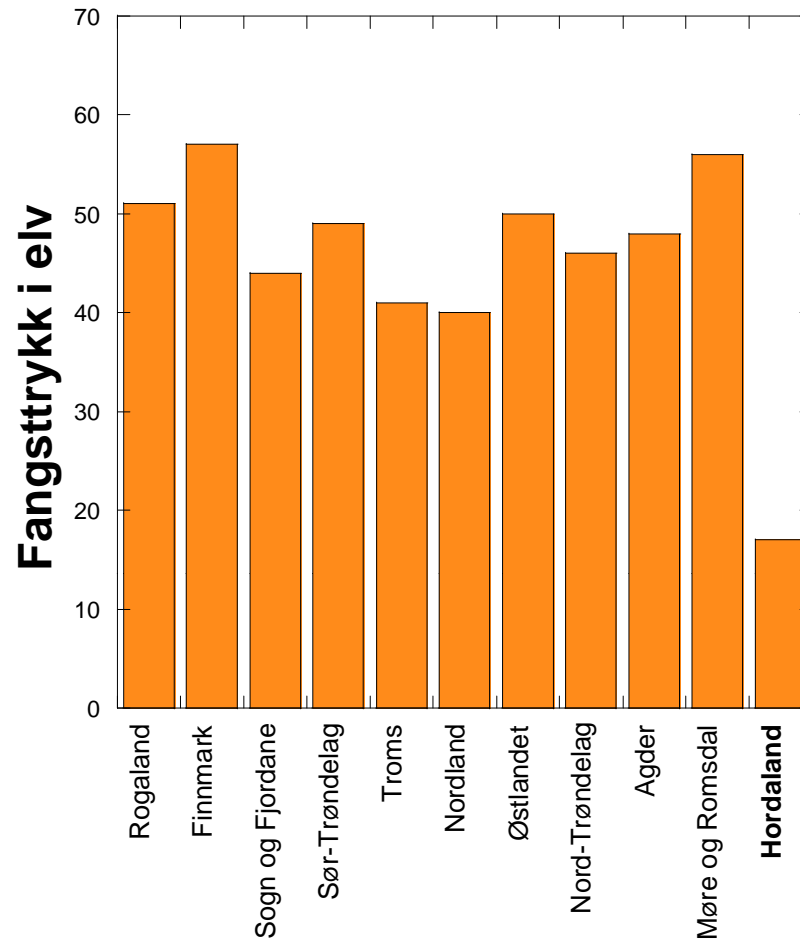
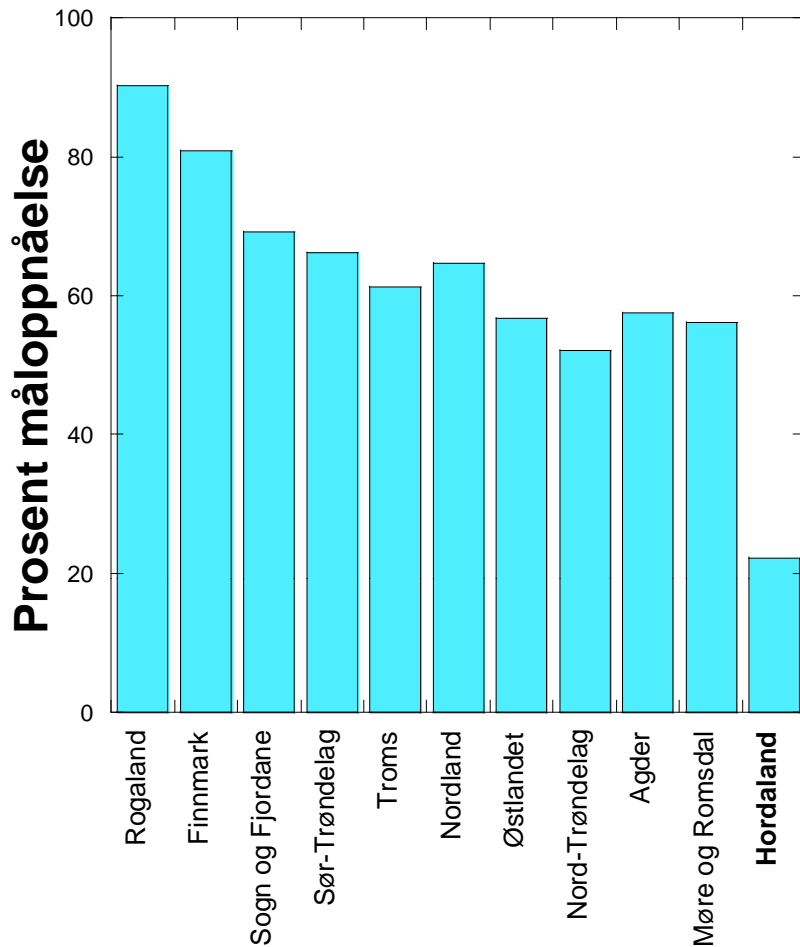
Vest-Norge (Hordaland og Sogn & Fjordane)

Midt-Norge (Møre & Romsdal til Vesterålen)

STATUS I BESTANDENE PR 2009

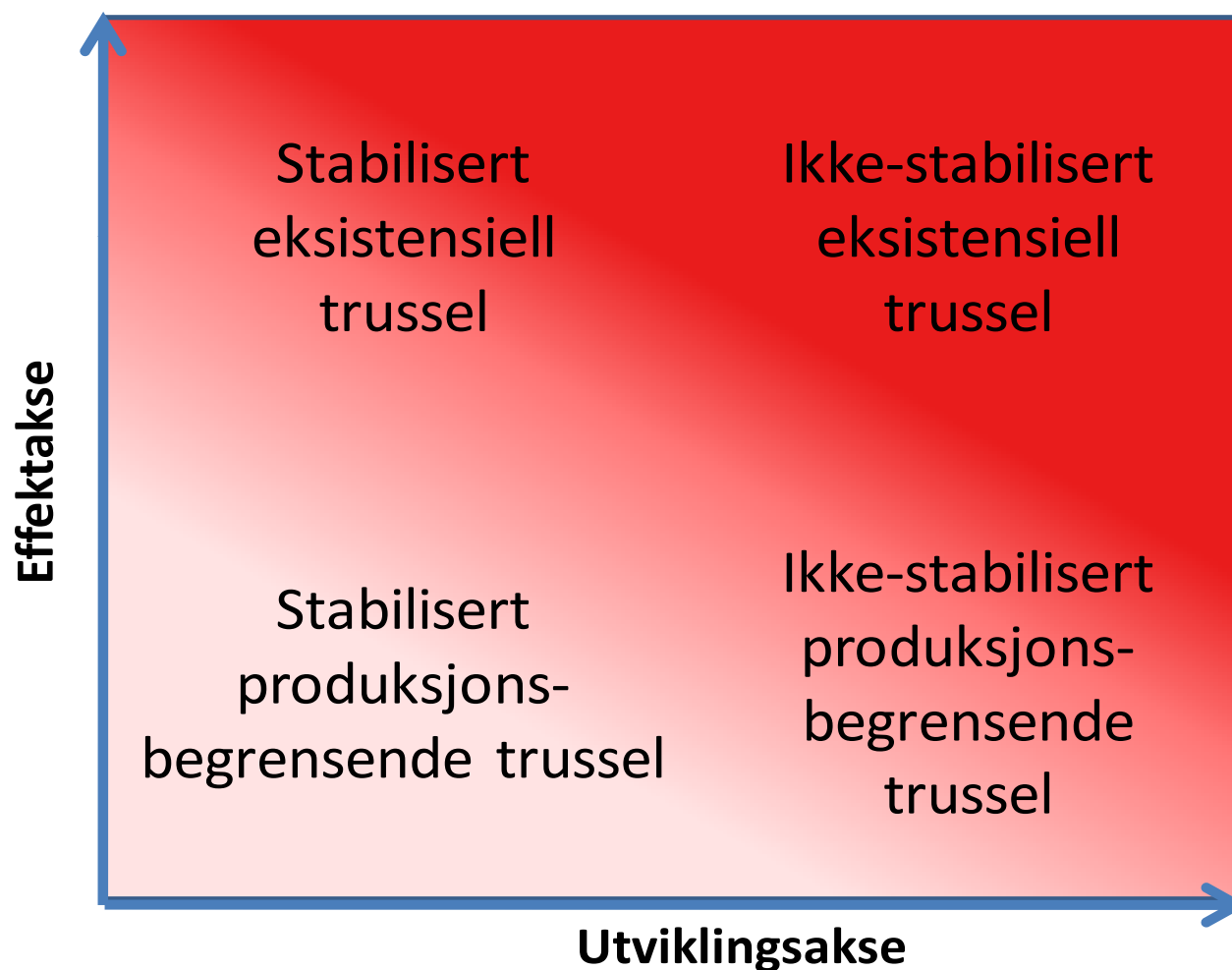
- ”Det framstår som overveiende sannsynlig at særlig rømt oppdrettslaks og lakselus har bidratt til at utviklingen i innsig av laks på Vestlandet er dårligere enn ellers i landet, men det finnes lite dokumentasjon på hvor sterkt disse faktorene har virket på bestandsnivå.”

MENY

- Vitenskapelig råd for lakseforvaltning
- Status villaks pr 2009
- De viktigste truslene
- Kunnskapsgrunnlaget

SYSTEMATISK TRUSSELVURDERING LANGS TO AKSER

EFFEKT (INKL. UTBREDELSE)

---

1 Antall rammede bestander (Akkumulert fram til 2010)	1:<51, 2: 51-100, 3: 101-200, 4:>200
2 Geografisk utbredelse: (Akkumulert fram til 2010)	1: Lokalt 2: Mange spredte enkeltlokaliteter 3: Regionalt (landsdeler) 4:Nasjonalt (minst 14 av 16 fylker)
3 Effekt produksjon Typisk effekt på en bestand (redusert produksjonskapasitet, smoltproduksjon eller sjøoverlevelse)	1: Svak reduksjon <10 % 2: Moderat reduksjon 10-25 % 3: Sterk reduksjon 25-75 % 4: Meget sterk reduksjon >75 %
4 Tapte bestander i naturen (Fram til 2010)	1: ingen, 2: 1-5, 3: 6-20, 4:>20
5 Gjennomførte tiltak (som reduserer effekt på produksjon/ sannsynlighet for tap av bestander)	1: Svært mange med god effekt 2: Mange med bra effekt 3: Få tiltak eller tiltak med liten effekt 4: Svært få/ingen tiltak eller tiltak uten effekt

---

UTVIKLING

---

1 Potensial for effektive tiltak

(gitt framskriving av dagens situasjon)

1: Svært omfattende tiltak er planlagt

2: Omfattende tiltak er planlagt

3: Noen tiltak er planlagt

4: Få/ingen tiltak er planlagt

---

2 Risiko ytterligere produksjonstap

(gitt at utviklingen fortsetter som nå)

1: Lav, 2: Moderat, 3: Høy, 4: Svært høy

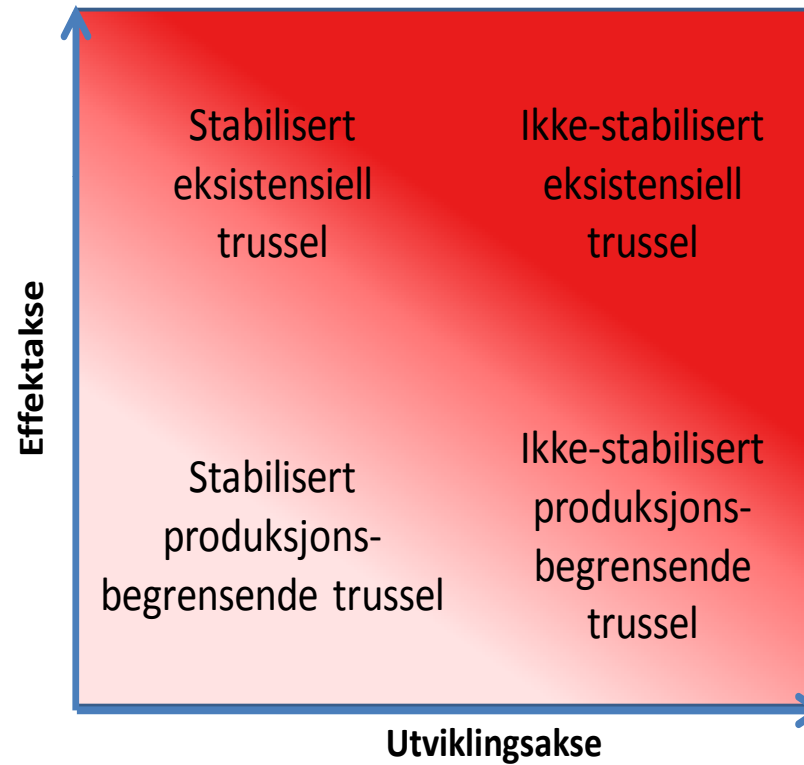
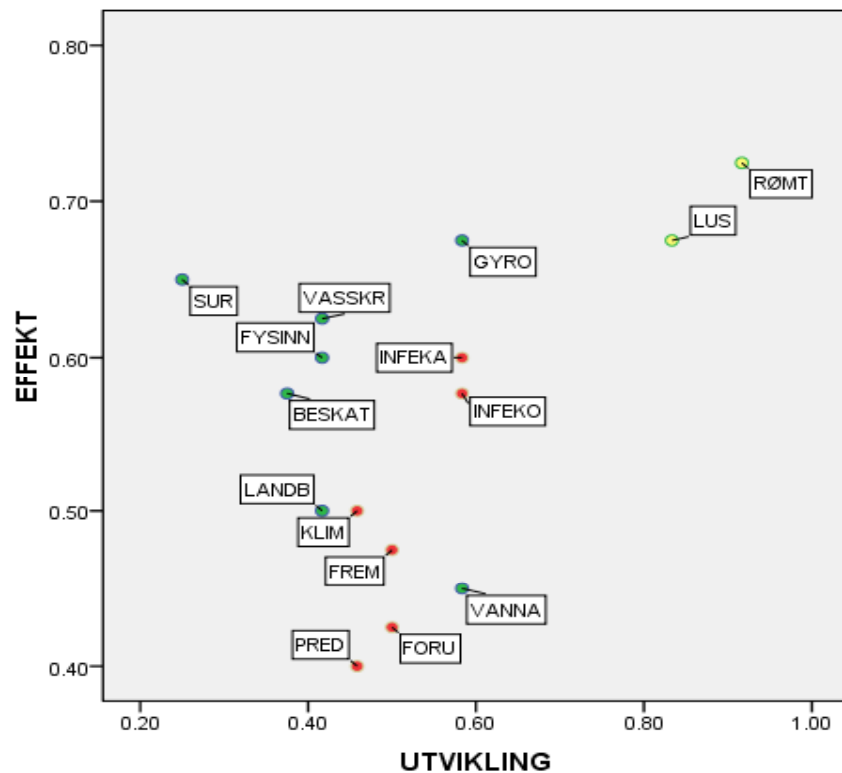
3 Risiko for tap av ytterligere bestander

(gitt at utviklingen fortsetter som nå)

1: Lav, 2: Moderat, 3: Høy, 4: Svært høy

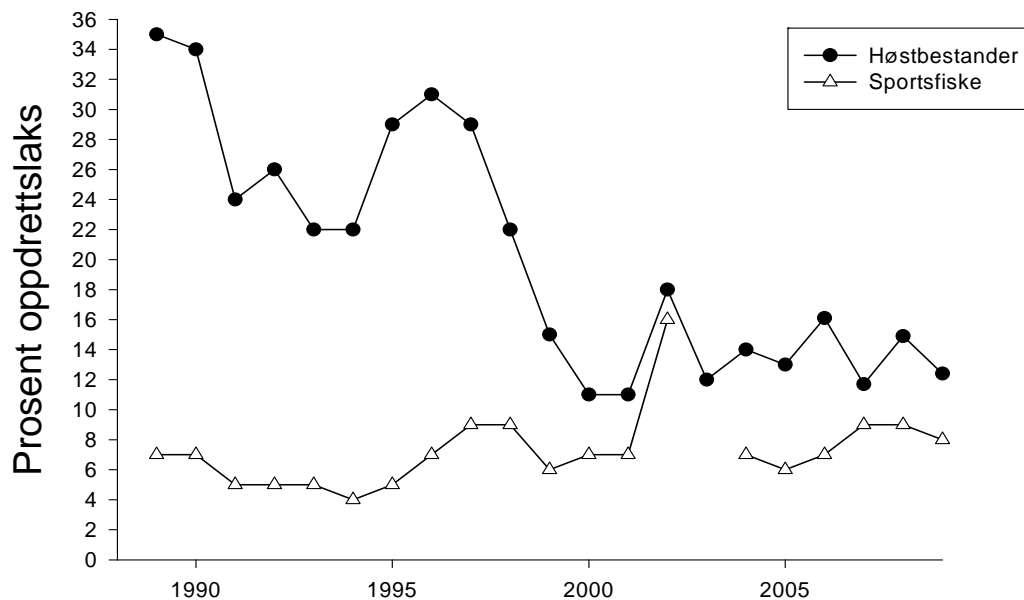

SAMLET VURDERING

VITENSKAPSRÅDET OM RØMT OPPDRETTLAKS

- Nivåene for innslag av rømt oppdrettslaks i gytebestandene er fortsatt langt over bærekraftig nivå, og truer bestandenes genetiske mangfold
- Tiltak som sterkt reduserer antallet rømt oppdrettslaks og deres gyting i naturen må iverksettes umiddelbart om bestandenes genetiske mangfold skal sikres

VITENSKAPSRÅDET OM LAKSELUS

- Gjennomførte tiltak er neppe tilstrekkelig for å nå et bærekraftig nivå av lakselus med hensyn på vill laksefisk.
- Tilgjengelig kunnskap om bærekraftig luseeggproduksjon tilsier at gjeldende tiltaksgrenser er for høye med dagens oppdrettsproduksjon.
- Dersom infeksjonspresset øker ytterligere kan konsekvensene bli dramatiske for villaks, sjøørret og sjørøye.

KONKLUSJONER FRA ÅRETS RAPPORT

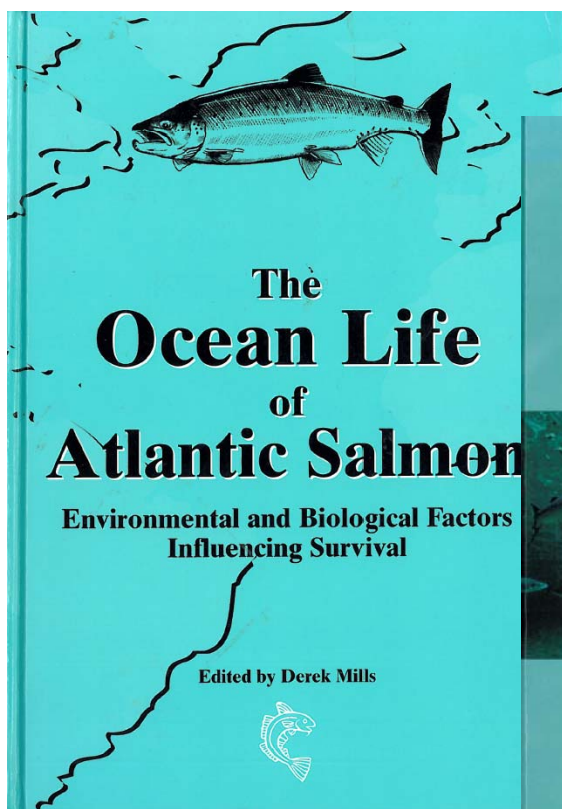
- Historisk lavt innsig av villaks
- Storskala endringer i havet er viktig
- Klare regionale forskjeller knyttet til spesifikke trusler
- De viktigste truslene som ikke er under kontroll – rømt oppdrettslaks og lakselus – må håndteres

MENY

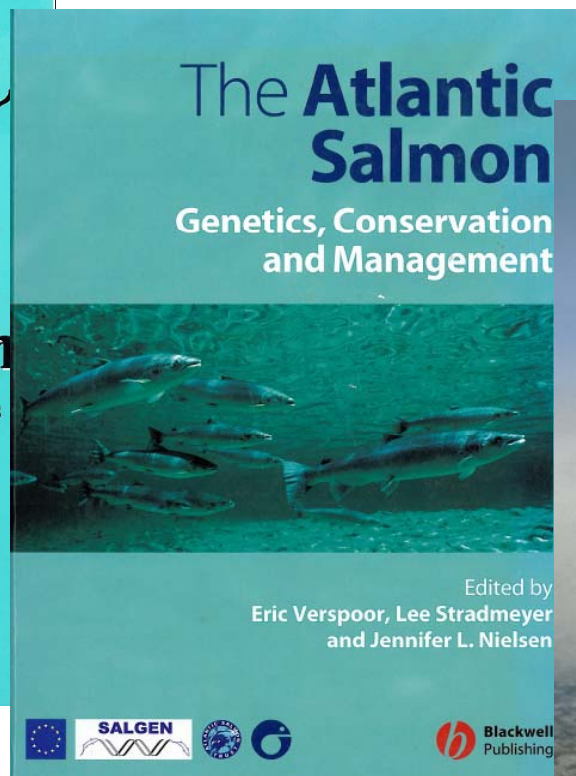
- Vitenskapelig råd for lakseforvaltning
- Status villaks pr 2009
- Viktigste truslene
- Kunnskapsgrunnlaget

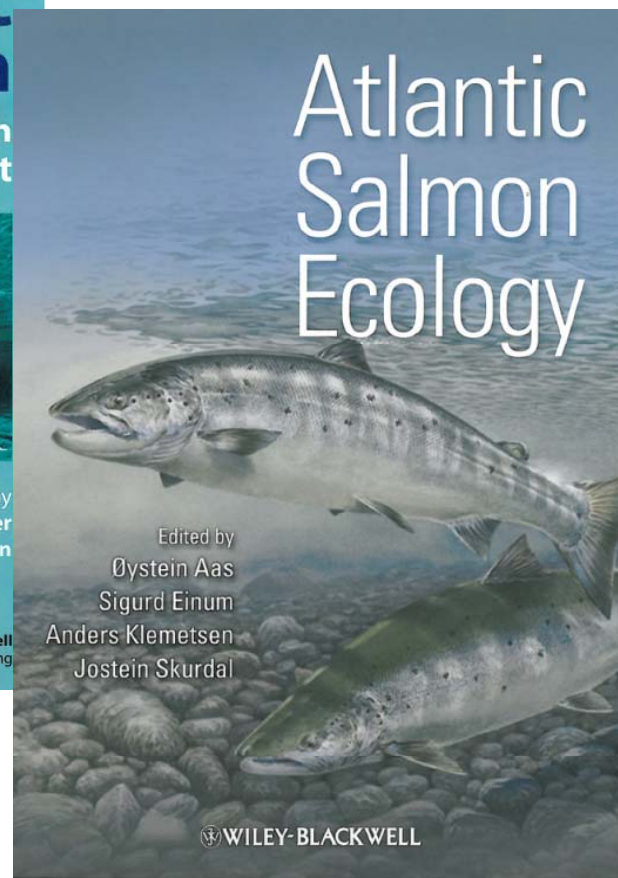
2000

2007

2010

- Norsk villaksforskning i verdenstoppen
- Bred nasjonal og internasjonal enighet